

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Vodňanské kuře, s.r.o.**, Karlov 196, Kutná Hora, zastoupeného advokátkou JUDr. Sylvií Sobolovou, Ph.D., Jungmannova 745/24, Praha 1, proti žalovanému: **Státní zemědělský intervenční fond**, Ve Smečkách 801/33, Praha 1, zastoupenému advokátem JUDr. Jaromírem Císařem, Ph.D., Hvězdova 1716/2b, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2023, čj. SZIF/2023/0107511, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2024, čj. 17 A 25/2023 - 140,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Podstata rozhodovaného případu

[1] Spornou otázkou, kterou posuzuje Nejvyšší správní soud v tomto řízení, je důvodnost ukončení administrace žádosti žalobce (*stěžovatel*) o dotaci podanou na projekt s názvem „*Výkrm brojlerů – Mikulovice*“. Důvodem tohoto rozhodnutí byla okolnost, že při poskytnutí dotace by došlo v důsledku existence střetu zájmů ve smyslu § 4c zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů (ve znění do 31. 12. 2022) k poskytnutí dotace v přímém rozporu s platnými a účinnými právními předpisy dle čl. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. 12. 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 („*nařízení č. 1303/2013*“), a zároveň by tím došlo k porušení kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel, kterými se

stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova na období 2014 – 2020 pro 10. kolo příjmu žádostí, č. j. 19226/2020-MZE-14112 („Pravidla“).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[2] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. a tvrdí nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[3] Podstata jeho argumentace je založena na tvrzení, že městský soud:

- a) dezinterpretoval důvod, na kterém je založeno rozhodnutí o zamítnutí dotace,
- b) přezkoumal důvod, který v rozhodnutí žalovaného není explicitně vyjádřen (tzn. zda existovalo riziko následného neproplacení projektu stěžovatele Evropskou komisí),
- c) nepřipustně doplnil odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí dotace o další úvahy, které v něm nebyly vyjádřeny, a tím stěžovateli odňal právo efektivně se bránit proti nezákonnému správnímu rozhodnutí.

[4] Stěžovatel tvrdí, že k pozastavení administrace došlo v důsledku auditního šetření a politické činnosti zakladatele skupiny AGROFERT Ing. A. Babiše, který byl v okamžiku zahájení auditu předsedou vlády. V době rozhodování žalovaného však byla situace jiná a rozhodnutí je tak založeno na odlišném a neaktuálním skutkovém stavu. Stěžovatel poukazuje na řadu jiných rozhodnutí městského soudu, která dospěla k opačným výsledkům.

[5] K dezinterpretaci městského soudu, který popřel, že by žádost stěžovatele byla zamítnuta především z důvodu střetu zájmů na straně Ing. Babiše, stěžovatel poukazuje na obsah rozhodnutí žalovaného a také na kontrolu, kterou provedl a jejímž deklarovaným cílem bylo ověřit způsobilost stěžovatele jako příjemce dotace. V důsledku nesprávného vymezení nosného důvodu rozhodnutí žalovaného pak došlo i k nesprávnému posouzení související námitky stěžovatele, který existenci porušení § 4c zákona o střetu zájmů vyvracel.

[6] Proto také na daný případ nejsou přenositelné závěry judikatury Nejvyššího správního soudu, učiněné k přezkumu zákonnosti rozhodnutí o zamítnutí dotace vydaných Ministerstvem průmyslu a obchodu (rozsudky vydané ve věcech sp. zn. 6 Afs 71/2023, 7 Afs 96/2023, 7 Afs 95/2023, 4 Afs 71/2023, 8 Afs 42/2023 a 2 Afs 161/2023). Podstata této judikatury je totiž založena na nenaplnění základního předpokladu pro poskytnutí dotace (tj. možnosti financovat projekt z Evropského fondu pro regionální rozvoj), neboť v té době byl Ing. Babiš veřejným funkcionářem. K zamítnutí dotace proto došlo z důvodu rizika neproplacení poskytnutých státních prostředků Evropskou komisí, a nikoliv existence střetu zájmů. Založil-li proto nyní žalovaný svoje rozhodnutí na závěru o porušení § 4c zákona o střetu zájmů, mělo být jeho rozhodnutí podrobeno dodatečné soudní kontrole. Tomu se však městský soud vyhnul. Stěžovatel dále zpochybňuje jako nepřezkoumatelný závěr městského soudu, že svěřenské fondy, do nichž byly vloženy akcie společnosti AGROFERT, jsou ovládány Ing. Babišem. Stěžovatel přitom již v námitkách proti kontrolnímu protokolu ze dne 4. 12. 2022 navrhl

pokračování

řadu důkazních prostředků k prokázání skutečnosti, že Ing. Babiš neovládá společnost AGROFERT ani svěřenské fondy. S těmito návrhy se ovšem žalovaný nevypořádal a městský soud tuto vadu neodstranil, čímž porušil právo stěžovatele na spravedlivý proces.

[7] Stěžovatel nesouhlasí rovněž s tím, že by důvodem zamítnutí dotace mohlo být riziko následného neproplacení projektu stěžovatele Evropskou komisí. Žalovaný totiž rozhodoval o dotačním projektu stěžovatele v době, kdy Ing. Babiš už nebyl členem vlády, a tedy ani veřejným funkcionářem podle § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů a poskytnutím dotace by proto nedošlo k rozporu s auditními závěry a ke vzniku rizika neproplacení dotace z rozpočtu EU (viz tzv. formální sdělení). Ministerstvo ostatně v nedávné době poskytlo společností ze skupiny AGROFERT dvě dotace, o nichž rozhodlo v době, kdy Ing. Babiš nebyl členem vlády. Stěžovatel zdůrazňuje, že zákaz poskytnutí dotace se vztahuje až k okamžiku rozhodování poskytovatele dotace, a nikoliv k okamžiku podání žádosti. Ustanovení § 4c zákona o střetu zájmů totiž nezakazuje určité skupině žadatelů žádost o dotaci podat, ale zakazuje ji poskytnout. Kapitola 4 písm. k) obecné části Pravidel údajně dopadá jen na věcnou způsobilost projektu, o jehož podporu žadatel žádá, a nikoliv na způsobilost samotného žadatele. Je proto možné rozlišovat způsobilost projektu a způsobilost žadatele, a to až k okamžiku vydání rozhodnutí. Napadený rozsudek proto stěžovatel považuje za vnitřně rozporný, jelikož odmítl-li přezkoumat, zda by poskytnutím dotace skutečně došlo k porušení § 4c zákona o střetu zájmů, nemůže bez dalšího aprobovat závěr žalovaného, že v okamžiku podání žádosti bylo toto ustanovení porušeno. K principu prevence, na který městský soud poukázal, stěžovatel uvádí, že z auditních výstupů Evropské komise vyplývalo, že dotace poskytnuté v době, kdy Ing. Babiš nebyl členem vlády, jsou způsobilé k proplacení z rozpočtu EU. Auditní výstupy prý proto byly zneužity v neprospěch stěžovatele.

[8] K nepřipustnému nahrazení odůvodnění rozhodnutí žalovaného vlastními úvahami stěžovatel uvádí, že městský soud vycházel i z úvah, které v rozhodnutí žalovaného nejsou formulovány. Konkrétně jde o následující tvrzení: (a) odkaz na čl. 61 nařízení Evropského parlamentu a Rady 2018/1046 ze dne 18. 7. 2018 („*finanční nařízení*“); (b) Ing. Babiš měl přímý zájem na úspěchu společností patřících do skupiny AGROFERT, přičemž ke dni podání žádosti o dotaci byl předsedou vlády; (c) bylo nutné zohlednit širší pojetí střetu zájmů podle čl. 61 finančního nařízení; (d) znění kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel a účel čl. 61 finančního nařízení činí obavu žalovaného o neproplacení dotace odůvodněnou; (e) v době předsednictví vlády Ing. Babiše byla vytvořena pravidla, na základě kterých podal stěžovatel žádost o dotaci; a (f) posuzování existence střetu zájmů v okamžiku vydání rozhodnutí by popíralo smysl institutu dle čl. 61 finančního nařízení. Tento postup stěžovatel označil za flagrantní procesní vadu a odkazuje na jiná rozhodnutí stejného soudu, ve kterých je výslovně uvedeno, že soud odmítl za žalovaného doplnit konkrétní důvody pro ukončení administrace žádosti o dotaci, neboť by došlo k odnětí práva na víceetapové přezkoumání žalobních tvrzení. V nyní posuzované věci se městský soud „*de facto* *pasoval do role správního orgánu, který má o žádosti o dotaci rozhodnout*“. Z formálního sdělení evropských auditorů přitom plyne, že vládní angažmá Ing. Babiše lze považovat za vyřešené a odpovídající čl. 61 finančního nařízení.

[9] Stěžovatel dále k čl. 61 finančního nařízení uvádí, že není ani „účastníkem finančních operací“, ani „jinou osobou podílející se na plnění rozpočtu“, a z povahy věci proto nemohl porušit povinnost „zdržet se jednání, které by mohlo uvést jeho zájmy do střetu se zájmy Unie“. K porušení tohoto ustanovení tedy nemohlo dojít. Chybná je rovněž úvaha městského soudu, že k porušení tohoto ustanovení mohlo dojít v důsledku toho, že Ing. Babiš byl ke dni podání žádosti o dotaci předsedou vlády a údajně měl přímý zájem na úspěchu společností patřících do skupiny AGROFERT. Ing. Babiš totiž nikdy neměl žádný vliv na způsob vyhodnocení žádostí o dotaci. Stěžovatel odmítá, že by takovýmto vlivem mohla být i možnost vlády odvolat státního zaměstnance, neboť to vylučuje zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě (vláda rozhoduje pouze o systemizaci služebních úřadů). Tuto úvahu městského soudu proto stěžovatel považuje za zcela nesprávnou a konspirační.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil, že na poskytnutí dotace není dán právní nárok; ten vzniká teprve uzavřením dohody o poskytnutí dotace. K tomu je však třeba splnit dané podmínky, a to včetně podmínky způsobilosti žadatele o dotaci. V daném případě bylo na základě závěrů auditního šetření vydáno prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2022/908 ze dne 8. 6. 2022, kterým se z financování EU vylučují některé výdaje vynaložené členskými státy v rámci Evropského zemědělského záručního fondu (EZFRV). Z prováděcího rozhodnutí je zřejmé, že byl z financování EU vyloučen projekt SCHROM FARMS. Proto žalovaný z preventivních důvodů pozastavil administraci dalších 37 projektů podaných společnostmi z koncernu AGROFERT, protože by je EU neproplatila. Žalovaný vycházel z čl. 6 nařízení č. 1303/2013, z něhož vyplývá povinnost žalovaného (jako platební agentury) zajistit, že operace podporované z evropských fondů jsou v souladu s právem EU a členských států, týkajícím se jeho uplatňování. Pojem operace přitom zahrnuje celý proces vztahující se k poskytování dotace na realizaci konkrétního projektu.

[11] Žalovaný připomíná, že je povinen ověřit, že konkrétní operace bude orgány EU akceptována a refundována. Disponuje-li proto žalovaný informací, že daná operace není v souladu s právními předpisy a v případě uzavření dohody o poskytnutí dotace k refundaci nedojde, postupoval by v rozporu s principem prevence (povinnost předcházet nesrovnalostem). Klíčovými doklady přitom byly dokumenty vydané Komisí v rámci auditního šetření, zejména prováděcí rozhodnutí, u něhož neexistovaly rozumné pochybnosti o tom, že by Komise podobně postupovala i u dalších výdajů určených na proplacení dotací poskytnutých společností z koncernu AGROFERT. Schválení žádosti o dotaci by v tomto případě porušilo veřejný zájem (zátěž veřejného rozpočtu nad rámec předpokládaných výdajů). Žalovaný přitom způsobilost stěžovatele z hlediska § 4c zákona o střetu zájmů neposuzoval, neboť vycházel z posouzení již provedeného auditu Komise (viz prováděcí rozhodnutí).

[12] K namítané změně skutkového stavu (Ing. Babiš v okamžiku vydání oznámení již nebyl veřejným funkcionářem) žalovaný odkazuje na čl. 4 písm. k) Pravidel, podle kterého „projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od data podání Žádosti o dotaci do konce lhůty vázanosti projektu na účel.“ Projekt tedy musel být (včetně pravidel týkajících se střetu zájmů) v souladu s příslušnou právní úpravou od data podání žádosti do konce lhůty vázanosti projektu na účel. Způsobilost žadatele a projektu přitom nelze vnímat izolovaně, obě podmínky musí být splněny současně a existence střetu zájmů je proto relevantním důvodem pro ukončení administrace žádosti o dotaci. Žádost o dotaci

pokračování

přitom byla podána v době, kdy Ing. Babiš byl předsedou vlády, tedy veřejným funkcionářem, a proto žalovaný mohl ukončit administraci žádosti, neboť způsobilost stěžovatele netrvala po celé rozhodné období. Výklad stěžovatele považuje žalovaný za absurdní, protože by bylo možno pravidla týkající se střetu zájmů jednoduše obejít: v důsledku pozbytí veřejné funkce po podání žádosti by totiž došlo ke „zhojení“ porušení dotačních pravidel.

[13] Tvrdí-li stěžovatel, že městský soud nahradil odůvodnění oznámení vlastními úvahami, odkazuje žalovaný na jednotlivé části oznámení, ve kterých jsou v plném rozsahu reprodukovány závěry učiněné auditory Komise.

[14] Žalovaný závěrem uvádí, že s ohledem na čl. 4 písm. k) Pravidel a čl. 61 nařízení 2018/1046 je třeba odmítnout právní výklad, podle kterého je posuzování existence střetu zájmů omezeno jen na okamžik vydání správního rozhodnutí. Proto navrhuje kasační stížnost zamítnout.

[15] Vyjádření žalovaného soud zaslal pro informaci stěžovateli, který na ně nijak nereagoval.

III. Vlastní posouzení Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal rovněž, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[17] Stěžejním východiskem, na kterém je založeno hodnocení okolností nyní posuzovaného případu, je právní názor, podle něhož na získání dotace zásadně není dán právní nárok (§ 14 odst. 1 rozpočtových pravidel) a žádné základní právo na dotaci nebo veřejnou zakázku nelze dovodit ani z Listiny základních práv a svobod (bod 200 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 4/17 ze dne 11. 2. 2020; č. 148/2020 Sb.).

[18] Současně je však v podmínkách právního státu třeba princip právní jistoty vykládat ve spojení se zákazem arbitrárnosti tak, aby možnost uvážení státních orgánů byla omezena procedurami, které zabrání zneužití tohoto volného uvážení, přičemž ochranou proti arbitrárnosti v postupu orgánů veřejné správy je přístup k soudu, který správní uvážení podrobí soudní kontrole (srov. např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1344/23 ze dne 18. 10. 2023). V jiném nálezu Ústavní soud zdůraznil (sp. zn. Pl. ÚS 4/17 ze dne 11. 2. 2020; č. 148/2020 Sb.), že *„z definice podnikání nelze žádné právo na dotaci dovodit, protože jde o nástroj hospodářské, sociální či kulturní politiky státu, zejména pak jeho politiky v oblasti účelového určení daní a soustřeďování jejich výnosu na určité úrovni řízení státu podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). Takové podpůrné nástroje ovšem možnost a příležitost ke vzniku střetu zájmů nepochybně jen zvyšují, a jejich regulace v § 4c zákona o střetu zájmů je proto namístě“* (bod 193).

[19] Soudní přezkum rozhodnutí, která se týkají nepřidělení dotace, je tedy *„omezen na posouzení řádného procesu, který garantuje rovnou ochranu práv a rovné zacházení se všemi žadateli za podmínek stanovených obecným způsobem“*. Řádný proces je pak určen právními předpisy, dokumenty, na které právní tituly poskytnutí dotace odkazují, případně základními procesními zásadami (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 9 Ads 83/2014-46, č. 3324/2016 Sb. NSS). Rozšířený senát v této souvislosti konstatoval,

že „soudní přezkum je tam, kde má poskytovatel správní uvážení, komu, za jakých podmínek, případně zda vůbec dotaci poskytne, realizován specifickým způsobem. Soudní přezkum neznamena nabrání správního uvážení uvážením soudu. [...] Součástí přezkoumání je i posouzení, zda je správní uvážení logickým vyústěním řádného hodnocení skutkových zjištění. Pokud byly výše uvedené podmínky splněny, soud nemůže ze stejných skutkových zjištění vyvodit jiné závěry. Právě uvedené vylučuje, aby soudy přezkoumávaly účelnost napadeného rozhodnutí, resp. aby dokonce uvážení správního orgánu nahradily uvážením vlastním“ (viz bod 33). Vzhledem k tomu, že rozhodování o poskytování dotací probíhá v rámci správního uvážení, přísluší správním soudům při přezkumu negativních rozhodnutí toliko posoudit, zda správní orgán z mezí správního uvážení *nevybočil* či je *nezneužil* (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).

[20] V rozsudku ze dne 5. 10. 2023, čj. 4 Afs 266/2022-36, Nejvyšší správní soud rovněž uvedl, že „poskytování dotací ze státního rozpočtu je ovládáno vrchnostenským postavením poskytovatele dotace. Z tohoto jeho postavení, na rozdíl od postavení účastníka soukromoprávních vztahů, tedy plyne, že může autoritativně rozhodovat o podmínkách poskytnutí dotace, které jsou předmětem jednání mezi ním a příjemcem dotace pouze v té míře, jak stanoví zákon, či v limitech, jež stanoví sám poskytovatel dotace. Záleží pak na příjemci dotace, zda tyto podmínky akceptuje. Samotným smyslem aktu přijetí dotace totiž je, že příjemce přijímá určité dobrodiní ze strany státu a jakousi protiváhou tohoto dobrodiní není (na rozdíl od soukromoprávních vztahů) jeho protiplnění ve prospěch poskytovatele dotace, ale právě akceptace podmínek, za nichž je dotace přijímána.“

[21] Jak se podává ze shora uvedeného, stěžovatel uplatnil 3 kasační námitky: městský soud prý (a) dezinterpretoval důvod, na kterém je založeno rozhodnutí o zamítnutí dotace; (b) přezkoumal důvod, který v rozhodnutí žalovaného není explicitně vyjádřen, a konečně (c) nepřipustně doplnil odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí dotace o další úvahy, které v něm nebyly vyjádřeny, a tím stěžovateli odňal právo efektivně se bránit proti nezákonnému správnímu rozhodnutí. K těmto námitkám uvádí Nejvyšší správní soud následující.

[22] Tvrdí-li stěžovatel, že městský soud dezinterpretoval důvod, na kterém je založeno rozhodnutí o zamítnutí dotace, konstatuje Nejvyšší správní soud, že důvodem rozhodnutí vydaného žalovaným byla okolnost, že poskytnutím dotace by došlo v důsledku existence střetu zájmů ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů k poskytnutí dotace v přímém rozporu s platnými a účinnými právními předpisy dle čl. 6 nařízení č. 1303/2013 a zároveň by došlo k porušení kapitoly 4 písm. k) obecné části A Pravidel, která stanoví, že „projekt musí být v souladu s příslušnou právní úpravou od data podání Žádosti o dotaci do konce lhůty vázanosti projektu na účel“.

[23] Argumentace stěžovatele, který sám připouští, že zakladatel skupiny AGROFERT Ing. A. Babiš byl v okamžiku zahájení auditu předsedou vlády – a byl jím také v okamžiku podání žádosti o dotaci (29. 7. 2020), se proto míjí s podstatou této věci. Jak se totiž podává ze shora uvedeného, soulad s příslušnou právní úpravou (tedy včetně vyloučení střetu zájmů) musel trvat po celou dobu vyřizování žádosti o dotaci, tzn. i v okamžiku jejího podání. Jakkoliv je proto možno stěžovateli přisvědčit potud, že v době rozhodování žalovaného již byla situace skutečně jiná, podstatná je okolnost, že stěžovatelova žádost nesplňovala stanovené podmínky pro přiznání dotace. Žalovaný totiž v souladu se závěry auditního šetření Komise posuzoval existenci střetu zájmů ke dni podání žádosti a nadále citoval kap. 4 písm. k) obecné části A Pravidel, z níž bez pochyb plyne, že podmínka způsobilosti žadatele musí být splněna právě již od data podání žádosti,

pokračování

tedy nikoliv pouze v době, kdy se rozhoduje o udělení dotace (resp. v posuzované věci o ukončení administrace žádosti). Žalovaný tak dostatečně vyložil, že žadatel musí splňovat předepsané podmínky pro poskytnutí dotace po celou dobu administrace žádosti o dotaci, a není rozhodné, že v průběhu administrace žádosti by střet zájmů případně pominul.

[24] Nejvyšší správní soud přitom nezjistil, že by městský soud jakkoliv dezinterpretoval důvody, pro které žalovaný ukončil administraci stěžovatelovy žádosti o dotaci. Jak se totiž podává z odůvodnění napadeného rozsudku, městský soud (stejně jako žalovaný ve svém rozhodnutí) výslovně vycházel z kap. 4 písm. k) obecné části A Pravidel (bod 59 odůvodnění rozsudku), když uvedl, že obava žalovaného z uplatnění finanční opravy provedené Komisí je odůvodněná. Městský soud také zdůraznil, že omezování posuzování existence střetu zájmů pouze na okamžik vydání rozhodnutí postrádá smysl dané úpravy, protože je iracionální, aby jedinec byl ve střetu zájmů v okamžiku vydání pravidel, podle kterých žádá o dotaci, dále též v okamžiku podání žádosti, avšak střet zájmu by byl vyloučen tehdy, nebyli by veřejným funkcionářem v okamžiku rozhodnutí (bod 61). V takovém případě by totiž mohlo docházet k obcházení smyslu střetu zájmů, např. účelovou rezignací veřejných funkcionářů jen na dobu rozhodování správních orgánů.

[25] Úvaha stěžovatele, podle které došlo k zamítnutí dotace z důvodu rizika neproplacení poskytnutých státních finančních prostředků Komisí, a nikoliv z důvodu existence střetu zájmů, a právě v tom spočívá pochybení městského soudu, je zcela lichá a nelogická. V nyní posuzovaném případě totiž tyto dvě skutečnosti od sebe nelze rozumně oddělovat a nečinil tak ani městský soud. Proto Nejvyšší správní soud opakuje: k neproplacení dotace Komisí by došlo z důvodu střetu zájmů, a právě proto Česká republika nebyla ochotna financovat předložený projekt za situace, kdy by s určitostí následně nedošlo k proplacení těchto finančních prostředků Evropskou komisí. V tomto případě by se totiž jednalo o stoprocentní financování ze státního rozpočtu, na čemž ze zcela pochopitelných důvodů Česká republika neměla zájem.

[26] Lze proto učinit dílčí závěr, že námitka stěžovatele týkající se údajné dezinterpretace důvodu žalovaného, pro který stěžovateli nepřiznal dotaci, není důvodná. Z porovnání rozhodnutí žalovaného a napadeného rozsudku městského soudu totiž nic takového neplyne.

[27] Stěžovatel dále namítá, že prý městský soud přezkoumal důvod, který v rozhodnutí žalovaného není explicitně vyjádřen (tzn. zda existovalo riziko následného neproplacení projektu stěžovatele Komisí).

[28] K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že se stěžovatel mylí. Z obsahu napadeného rozhodnutí žalovaného se totiž podává, že jeho podstata spočívá právě v závěrech unijních orgánů, podle kterých z důvodu střetu zájmů Ing. A. Babiše nebude projekt Komisí proplacen. Žalovaný totiž v podstatě převzal závěry Komise, které se týkaly provedení auditu a z nichž zejména plyne, že Ing. A. Babiš prostřednictvím svěrenských fondů nepřímo ovládá mateřskou společnost AGROFERT a má přímý hospodářský zájem na jejím úspěchu. Proto jsou „všechny projekty skupiny AGROFERT v rámci EZFRV financované z prostředků EU po 9. únoru 2017 nezpůsobilé. ... Zákaz stanovený v § 4c zákona o střetu zájmů se tedy v plném rozsahu vztahuje na veškeré žádosti o dotace podané dne 1. září 2017 nebo po něm. ... Útvary Komise konstatují, že 37 projektů s žádostí podanou po 1. září 2017 by podléhalo zákazu stanovenému v § 4c zákona o střetu zájmů, a bylo by tudíž z financování v rámci EZFRV vyloučeno.“ Je tedy zřejmé, že

žalovaný převzal závěry ohledně nepřímého ovládnání mateřské společnosti AGROFERT Ing. Babišem a existence střetu zájmů přímo z auditních závěrů Komise, a to včetně rizika následného neproplacení projektu stěžovatele Evropskou komisí. Ostatně, k neproplacení dotačního projektu v podobném případě již v minulosti došlo a žalovaný i městský soud z tohoto případu také vycházely (případ společnosti SCHROM FARMS spol. s.r.o., který také patří do koncernu AGROFERT).

[29] Polemika stěžovatele vedená v tom smyslu, že Ing. Babiš nikdy neměl žádný vliv na způsob vyhodnocení žádostí o dotaci, nemá ze shora uvedených důvodů žádnou relevanci. Podstata nyní posuzované věci totiž nespočívá v tom, že by bylo (resp. mělo být) v konkrétním případě dokazováno, zda a případně jakým způsobem snad jmenovaný ovlivňoval přidělování dotací. Skutečnost je daleko prozaičtější: k ukončení administrace žádosti stěžovatele došlo z toho důvodu, že nesplňoval stanovené podmínky pro její udělení.

[30] Ani tato kasační námitka proto není důvodná.

[31] Konečně k námitce týkající se nepřípustného doplnění odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí dotace o další úvahy, které v něm nebyly vyjádřeny, Nejvyšší správní soud uvádí, že ani tato námitka není důvodná, protože žádné nepřípustné doplnění, pro které by byl dán zákonný důvod pro vyhovění kasační stížnosti, z obsahu odůvodnění rozsudku městského soudu neplyne.

[32] Z povahy přezkumu prováděného ve správním soudnictví ostatně ani nelze dovodit, že by správní soud měl svoji argumentaci redukovat na potvrzení nebo vyvrácení důvodů, na kterých je založeno napadené správní rozhodnutí. Správní soud je totiž oprávněn tuto argumentaci doplnit, popřípadě zasadit do širšího kontextu. Jen tak lze totiž hovořit o soudním přezkumu, prováděném v rámci tzv. plné jurisdikce. Ztotožnil-li se proto v nyní posuzované věci městský soud se skutkovými a právními závěry žalovaného a současně nalezl pro tyto závěry i další právní argumentaci, nelze v tomto postupu shledat nic excesivního a nezákonného, co by mohlo odůvodňovat kasaci napadeného rozsudku.

[33] Odlišná situace by totiž nastala teprve tehdy, když by například správní soud sice zamítl žalobu a potvrdil rozhodnutí správního orgánu, avšak na základě zcela odlišného odůvodnění, mimo rámec uplatněných žalobních důvodů, a tedy způsobem, na který žalobce objektivně nemohl být připraven. Nic takového se však v nyní posuzované věci nestalo, a proto ani tato kasační námitka není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[34] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[35] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, žalovanému pak v souvislosti s tímto řízením nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 15. ledna 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu